

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **N. K. T.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 1. 2020, čj. MV-164359-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 10. 2020, čj. 77 A 23/2020-105,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 10. 2020, čj. 77 A 23/2020-105, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 22. 1. 2020, čj. MV-164359-4/SO-2019, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 35 047 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, občan Vietnamu, podal dne 12. 6. 2019 na Ministerstvo vnitra žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žádost ministerstvo zamítlo podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť je tu nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit veřejný pořádek. Důvodné nebezpečí narušení veřejného pořádku ministerstvo vidělo v tom, že žalobce byl v minulosti (naposledy v roce 2015) celkem třikrát odsouzen za trestnou činnost v oblasti hospodářské kriminality, byl mu uložen peněžitý trest a podmíněný trest odnětí svobody, naposledy byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání 4 let. Podle ministerstva se jednalo o činnost nebezpečnou, vzhledem k její četnosti a závažnosti představuje žalobce hrozbu pro veřejný pořádek. Tato hrozba vzhledem k věku a samostatnosti rodinných příslušníků žalobce převáží nad zachováním jeho soukromého

a rodinného života vytvořeného v tuzemsku. Žalobce proti rozhodnutí ministerstva podal odvolání k žalované, která odvolání zamítla a potvrdila rozhodnutí ministerstva. Krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl a ztotožnil se s argumentací správních orgánů.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V kasační stížnosti uvedl tři stěžejní námitky. Zaprvé nesouhlasil s výkladem a aplikací neurčitého pojmu *závažné narušení veřejného pořádku* tak, jak jej provedly správní orgány a krajský soud. Zadruhé zdůraznil, že žalovaná nereagovala na doplnění odvolání zprávou Probační a mediační služby. Konečně upozornil na závažný dopad rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života.

[3] Žalovaná ve vyjádření odkázala na původní rozhodnutí a jeho odůvodnění.

[4] Kasační stížnost je důvodná. Žalovaná totiž vůbec nepřihlédla k dokumentům, které stěžovatel předložil v odvolacím řízení (zprávy Probační a mediační služby), přičemž tato vada může mít dopad na celkovou zákonnost jejího rozhodnutí.

[5] Ze spisu NSS zjistil, že stěžovatel byl celkem třikrát potrestán za ekonomickou trestnou činnost. Nejprve mu byl trestním příkazem Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 10. 2013 uložen peněžitý trest v celkové výměře 20 000 Kč za spáchání přečinu porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží. Dále mu byl rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 17. 3. 2014 uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem na 1 rok a 6 měsíců a peněžitý trest ve výměře 15 000 Kč za pokus přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Konečně rozsudkem Krajského soudu v Brně jako odvolacího soudu ze dne 24. 3. 2015 byl stěžovateli uložen trest odnětí svobody na 4 roky se zařazením pro výkon trestu do věznice s dozorem, peněžitý trest ve výši 150 000 Kč a trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, to vše za spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Z výkonu trestu byl stěžovatel podmíněně propuštěn dne 6. 4. 2017 a zkušební doba mu byla stanovena do 6. 4. 2020.

[6] Podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ministerstvo vnitra žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže *je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek*. Z textu citovaného ustanovení plyne, že předchozí protiprávní jednání stěžovatele samo o sobě nepostačuje k zamítnutí žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu. Tato norma má preventivní, nikoli sankční charakter. Kriminální minulost žadatele samozřejmě může být základem úvahy, že žadatel i do budoucna představuje důvodné nebezpečí, že by mohl opět závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Při posuzování tohoto rizika je však kromě závažnosti a povahy spáchaných trestných činů třeba zkoumat i další aspekty případu, jako je např. opakování trestné činnosti, chování žadatele ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, případně motiv, který jej ke spáchání trestného činu vedl, jeho postoj k dosavadní trestné činnosti atd. (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019-40, bod 31).

[7] V rozsudku 5 Azs 383/2019 se NSS zabýval významem podmíněného propuštění a chování stěžovatele ve zkušební době pro posouzení hrozby závažného narušení veřejného pořádku pro účely § 87e zákona o pobytu cizinců. NSS dospěl k závěru, že skutečnost, *„že byl stěžovatel z výkonu trestu propuštěn toliko podmíněně, přičemž dosud neuplynula stanovená zkušební doba, sama o sobě nevypovídá nic o riziku dalšího protiprávního jednání stěžovatele, který svou nápravu z formálního hlediska neosvědčil zkrátka proto, že k tomu ještě objektivně neměl příležitost. Samotné podmíněné propuštění stěžovatele přitom s ohledem na podmínky, které pro použití tohoto institutu stanoví § 88 trestního zákoníku, svědčí o tom, že příslušný soud, který o něm rozhodl, sledoval, že stěžovatel prokázal svým chováním ve výkonu trestu polepšení*

pokračování

a že lze očekávat, že v budoucnu povede řádný život. Stanovení dohledu, které jistě nebylo obligatorní, lze považovat za odpovídající závažnosti trestného činu, za nějž byl stěžovatel odsouzen, nelze jej však bez dalšího vnímat jako apriorní vyjádření nedůvěry v nápravu stěžovatele, neboť v takovém případě by vůbec nemohl být podmíněně propuštěn“ (5 Azs 383/2019, body 32 a 33).

[8] V nynější věci žalovaná odůvodnila zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu tak, že až do uplynutí zkušební doby stanovené do 6. 4. 2020 považuje stěžovatele za aktuální hrozbu pro veřejný pořádek (s. 6 napadeného rozhodnutí). Krajský soud pak tuto úvahu doplnil o to, že vedení řádného života v době podmíněného trestu a výkonu dohledu ve smyslu trestněprávních předpisů je něco, co by mělo být samozřejmostí, a ne něco, k čemu se v posuzování nebezpečnosti stěžovatele zvlášť přihlíží (bod 56 napadeného rozsudku)

[9] Při posouzení hrozby závažného narušení veřejného pořádku je však nutné brát v potaz všechny rozhodné skutečnosti a podklady, které vypovídají o aktuálním chování a nápravě cizince v době rozhodování správního orgánu o povolení k přechodnému pobytu dle § 87e zákona o pobytu cizinců. Takovými podklady mohou být zprávy a hodnocení související s průběhem výkonu trestu, rozhodováním o podmíněném propuštění a případném budoucím osvědčení. Dokumenty tohoto typu jsou tak pro rozhodování o žádosti významné. Je proto nutné, aby se s nimi správní orgány i krajský soud (pokud žalobní námitky směřují proti tomuto nedostatku) vypořádaly. Takovými podklady jsou i zprávy Probační a mediační služby z průběhu stanoveného dohledu, které stěžovatel žalované doručil v řízení o odvolání a ke kterým žalovaná v rozhodnutí o odvolání nepřihlédla.

[10] Z toho důvodu je pak nesprávný závěr krajského soudu, který tvrdí, že nezohlednění zpráv Probační a mediační služby nemohlo mít vliv na výsledné rozhodnutí žalované. Krajský soud k tomu v bodě 57 rozsudku pouze konstatoval, že žalovaná sice tyto zprávy nevezala do úvahy, ale tato vada nezpůsobuje nezákonnost jejího rozhodnutí. Dle krajského soudu totiž ani „veskerže pozitivní hodnocení žalobce Probační a mediační službou nemohlo mít v době rozhodování žalované vliv na závěr, že tu stále je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek“. Tento závěr však není správný. Žalovaná měla posoudit obsah zprávy a poměřit tam uvedené skutečnosti s předchozí trestnou činností v rámci úvahy o hrozbě závažného narušení veřejného pořádku.

[11] Jelikož výše uvedená námitka byla důvodem pro zrušení rozhodnutí žalované i krajského soudu, věcnými námitkami stěžovatele proti interpretaci pojmu *závažného narušení veřejného pořádku* se NSS zabývat nemohl. Nejprve se totiž touto otázkou musí zabývat žalovaná, a to se zřetelem na zprávy Probační a mediační služby, případně též další podklady založené ve spisu trestního soudu a také nové skutečnosti, které v mezidobí vyzvaly.

[12] Stejně tak NSS zatím nemůže hodnotit námitky stěžovatele směřující proti přiměřenosti neudělení pobytového oprávnění ve vztahu k jeho soukromému a rodinnému životu. Správní orgány i krajský soud se k tomu postavily tak, že hrozba závažného narušení veřejného pořádku převáží nad ochranou soukromého a rodinného života. S těmito úvahami by sice bylo možno jinak souhlasit, ovšem v této věci je problém v tom, že správní orgány nevezaly do úvahy aktuální informace o životě stěžovatele. Nové posouzení celé věci včetně přihlídnutí ke zprávám Probační a mediační služby tak může vést k odlišnému závěru o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[13] Rozsudek krajského soudu je tedy nesprávný, proto jej NSS prvním výrokem zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Stejnou vadou trpí i napadené rozhodnutí žalované, proto NSS druhým výrokem zrušil rovněž její rozhodnutí a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 2

písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 4 s. ř. s.]. V dalším řízení bude žalovaná vázána právním názorem NSS [§ 78 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.].

[14] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne NSS v případě, že zruší rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší vůči neúspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel tak obdrží celkovou náhradu nákladů řízení ve výši **35 047 Kč**. Tato náhrada je tvořena těmito částkami:

– soudní poplatky v celkové výši **10 000 Kč** (3000 Kč za žalobu, 5000 Kč za kasační stížnost, 2 x 1000 Kč za dva návrhy na odkladný účinek);

– odměna advokátovi za zastupování v řízení o žalobě, tj. za tři úkony právní služby – převzetí věci, žalobu a repliku k vyjádření žalované. Odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, činí 3 x 3 100 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. Ke každému úkonu právní služby je třeba připočítat 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. To činí dohromady 10 200 Kč, navíc zvýšeno o DPH 2142 Kč, celkem tedy **12 342 Kč**;

– odměna advokátovi za zastupování v řízení o první kasační stížnosti, tj. za jeden úkon právní služby – kasační stížnost, plus paušální náhrada, ve výši 3400 Kč, zvýšeno o DPH ve výši 714 Kč, celkem **4114 Kč** (věc sp. zn. 10 Azs 160/2020, zakončená rozsudkem ze dne 29. 7. 2020, čj. 10 Azs 160/2020-34);

– odměna advokátovi za zastupování v řízení o nynější kasační stížnosti, tj. za jeden úkon právní služby – kasační stížnost, plus paušální náhrada, ve výši 3400 Kč, zvýšeno o DPH ve výši 714 Kč, celkem **4114 Kč**;

- odměna advokátovi za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby a návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu], a to ve výši jedné poloviny odměny za jeden úkon právní služby, tedy ve výši 2 x 1 550 Kč za tento úkon plus režijní paušál 2 x 300 Kč, ve výši 3700 Kč, zvýšeno o DPH ve výši 777 Kč, celkem **4477 Kč**.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu